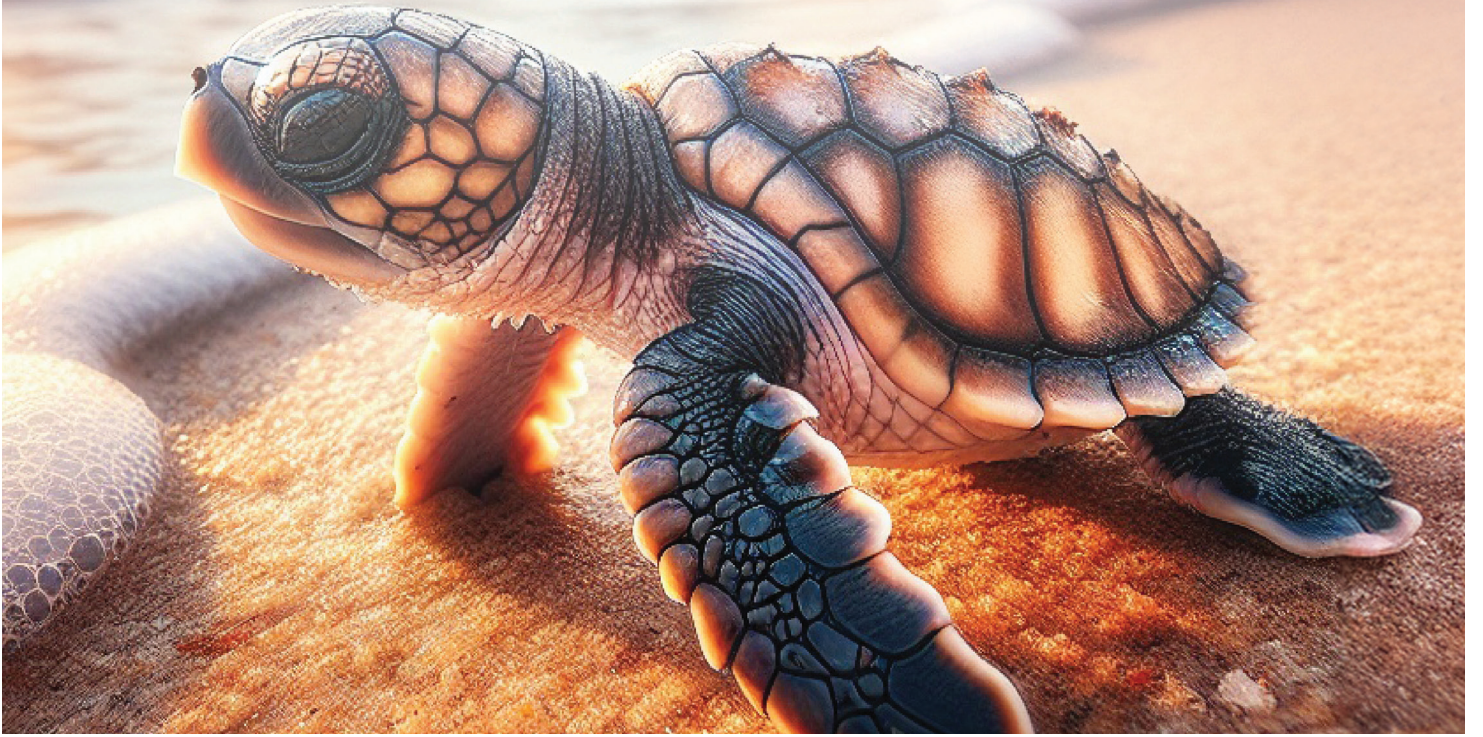

5.Sınıf

TÜRKÇE

SORU BANKASI

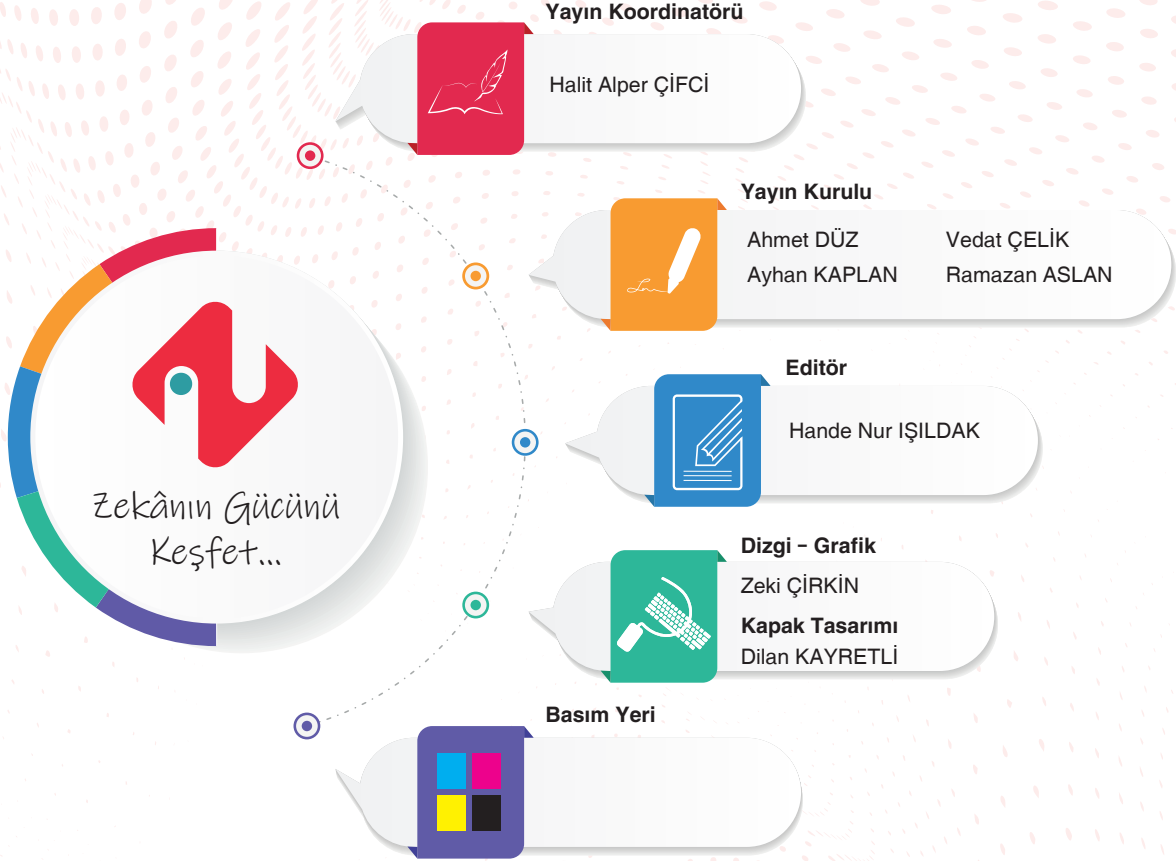
- Ahmet DÜZ
- Ayhan KAPLAN
- Ramazan ASLAN
- Vedat ÇELİK

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

www.dijitalim.com.tr

"Dijitalim" öğrenci veya öğretmen uygulamasını indirerek bütün soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr DİJİTAL EĞİTİM PORTALIMIZA GİRİNİZ.

ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ. SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİMİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ. İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

Test ve deneme oluşturmak için
70.000 soruluk
"SORU HAVUZU"muzdan
yararlanabilirsiniz.

AKILLI TAHTAYA
UYUMLU

TAMAMEN ÜCRETSİZ İÇERİK

Konu Anlatımları
Benzer Sorular
Online Testler
Online Denemeler

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Ülkemizin Geleceği Sevgili Öğrenciler,

Sizlerin tüm ihtiyaçlarınızı analiz ederek hazırladığımız 3'lü Kuvvet Setlerimiz; Yaprak Test, Soru Bankası ve Denemeden oluşmaktadır. Bilginin özümsemesinin de bir canlının gelişimi gibi belirli evreleri vardır. Setlerimizin içindeki kitaplar da bu evreler dikkate alınarak büyük bir titizlikle hazırlanmıştır.

YAPRAK TESTLERİMİZ: Öğrenme çıktıları öğrenmenin başlangıcıdır. Bilgi henüz ham, sade ve potansiyel doludur. Zihninizde yavaş yavaş şekillenmeye başlar. Yaprak testlerimiz bilginin bu aşamasına göre hazırlanmıştır.

SORU BANKALARIMIZ: Öğrenme çıktıları zihninizde şekillendikten sonra bilgi anlaşılma-ya, işlenmeye ve pekiştirilmeye başlar. Bu aşamada bazı engellerle karşılaşılır ama kararlılıkla bilgi özümser. Soru bankalarımız zihninizde şekillenen öğrenme çıktılarını pekiştirecek şekilde hazırlanmıştır.

DENEMELERİMİZ: Soru bankalarımızı bitirdikten sonra, bilgi derinlemesine kavranır, düşüncelere ve davranışlara dönüşür. Branş denemelerimiz öğrenme çıktıları pekiştirildikten sonra her zorluktaki soruların çözülebileceği tarzda hazırlanmıştır.

Okula yardımcı ve İOKBS sınavlarına hazırlıkta başucu olacak setlerimiz Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının hazırladığı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uygun şekilde hazırlanmıştır.

Setlerimizin tüm öğrenci ve öğretmenlerimize faydalı olması dileklerimizle...

Halit Alper ÇİFCİ
Yayın Koordinatörü

Zekânın Gücünü Keşfet...

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

Gerçek, Mecaz ve Terim Anlam	7
Kelimeler Arası Anlam İlişkileri	11
Çok Anlamlılık	13
Deyimler ve Atasözleri	15
Söz Öbekleri ve İkilemeler	21
Söz Sanatları	23
Ünite İzleme	25

2. BÖLÜM: CÜMLENİN ANLAMI VE YORUMU

Eş ve Yakın Anımlı Cümleler, Cümle Oluşturma, Cümle Tamamlama	31
Cümleler Arası Anlam İlişkileri	33
Cümlede Kavram ve Duygular	37
Ünite İzleme	39

3. BÖLÜM: PARAGRAFİN ANLAMI VE YORUMU

Paragrafta Yapı	45
Paragrafta Konu, Başlık ve Ana Düşünce	49
Paragrafta Yardımcı Düşünce	55
Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	59
Ünite İzleme	63

4. BÖLÜM: METİN TÜRLERİ / HİKÂYE UNSURLARI

Metin Türleri	69
Hikâye Unsurları	75

5. BÖLÜM: SÖZEL YETENEK / MANTIK / MUHAKEME / AKIL YÜRÜTME

Sözel Yetenek / Mantık / Muhakeme / Akıl Yürütme	81
--	----

6. BÖLÜM: GÖRSEL / GRAFİK / TABLO OKUMA

Sözel Yetenek / Mantık / Muhakeme / Akıl Yürütme	89
--	----

7. BÖLÜM: İSİMLER / İSİM VE FİİL AYRIMI

İsimler	99
İsim ve Fiil Ayrımı	103
Ünite İzleme	105

8. BÖLÜM: SIFATLAR

Sıfatlar	111
----------------	-----

9. BÖLÜM: ZAMİRLER

Zamirler	121
----------------	-----

10. BÖLÜM: YAZIM KURALLARI

Yazım Kuralları	131
-----------------------	-----

11. BÖLÜM: NOKTALAMA İŞARETLERİ

Noktalama İşaretleri	143
----------------------------	-----

CEVAP ANAHTARI	151
----------------------	-----

1 BÖLÜM

KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

ÖĞRENME ÇIKTILARI

1. BÖLÜM

KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

Gerçek-Mecaz-Terim Anlam

- Kelimeleri anlamsal olarak gruplandırabilme.

Kelimeler Arası Anlam İlişkileri

- Kelimelerin eş anlam, zıt anlam ve eşseslilik özelliklerini fark edebilme.

Çok Anlamlılık

- Kelimenin metin içinde farklı anlamlarını ortaya koyabilme.

Deyimler ve Atasözleri

- Sınıf seviyesine uygun deyim ve atasözlerine hakim olabilme.

Söz Öbekleri ve İkilemeler

- Söz öbeklerinin ve ikilemelerin anlatıma katkısını anlayabilme.

Söz Sanatları

- Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme.

Notlarım

1. I. Eski kıyafetlerini kimsesizler yurduna vermiş.
II. Bu keskin sözlerin çok kırıcı oldu.
III. Çocuklar âdeta fıkır fıkır kaynıyorlar.
IV. Onun yumuşacık bir kalbi vardır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde mecaz anlamı kelimeye yer verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. 1. Türkçe dersinde isim ve fiil arasındaki farkı işledik.
2. Şehrimize yapılan fuar alanına gittik.
3. Su içmek sağlığımız için çok önemlidir.
4. Barış Alper Yılmaz asist kralı seçilmiş.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde terim anlamı sözcük bulunmaktadır?

- A) 1 ve 4 B) 1 ve 2
C) 3 ve 4 D) 2 ve 3

3. Bir kelimenin sanat, meslek, bilim ya da spor dallarıyla ilgili kazandığı özel anlamlara **terim anlam** denir. Örneğin "Oyunun ilk perdesi çok eğlenceliydi." cümlesindeki "perde" kelimesi tiyatro terimidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Doktor, stetoskop ile hastanın sırtını dinledi.
B) Kısacık ömrümüzde dünya kadar dertle uğraşıyoruz.
C) Şarkının nakaratını söylerken âdeta kendinden geçiyordu.
D) Final maçında yaptığı üç asistle maçın yıldızı oldu.

4. I. Bizi oldukça sıcak bir tavırla karşıladılar.
II. Kamp için yeni bir çadır aldık.
III. Tüm kitapları bana hediye etti.
IV. Serin bir odaya geçip resmi dosyaları inceledim.
- Numaralandırılmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV

5.

Bilim, sanat, meslek dallarıyla ilgili kullanılan özel kavramlara "terim anlam" denir.

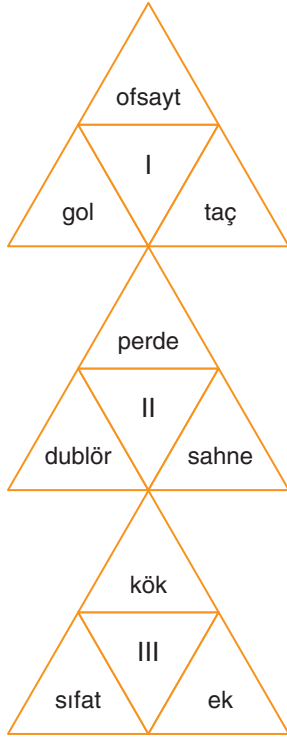
Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde terim anlamı bir sözcüğe yer verilmiştir?

- A) Geçen hafta yeni kitabımızın tanıtımını yaptık.
B) Derste sıfatlar konusunu işledik.
C) Derslerde daha başarılı olmak için çok kitap okumalıyız.
D) Okuduğum kitap çok sürükleyiciydi.

6. **Altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Bu kadar basit işlerle uğraşmamalısın.
B) Kaba davranışlarıyla herkesin kalbini kırmıştı.
C) Kardeşim, çok renkli bir kişiliğe sahipti.
D) Arkadaşım, kapalı bir çevrede yetişmişti.

7.

Yukarıdaki şekillerde numaralı olarak belirtilen yerlere sırasıyla hangi sözcükler getirilmelidir?

	I	II	III
A)	smaç	nota	zamir
B)	penaltı	dekor	yapım eki
C)	basket	sulför	hücre
D)	oyun	meteor	kafiye

8. “Temiz kalpli bir insandı.” cümlesinde altı çizili kelime anlamı bakımından (mecaz/gerçek) aşağıdaki altı çizili kelimelerin hangisiyle özdeşir?

- A) Kumsalda her zaman kitap okurdu.
 B) Okumak onu dinlendiriyor.
 C) Kitap okumayı çok severdi.
 D) Kitap kurdu bir kardeşi vardı.

9. • Bir kelimenin aklımıza ilk gelen anlamına “gerçek anlam” denir.
 • Bir ilgi veya benzetme sonucu kelimenin gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlara “mecaz anlam” denir.
 • Bir kelimenin bilim, sanat, spor ya da meslek alanına özgü kavramları karşıladığında kazandığı anlama “terim anlam” adı verilir.

Bu bilgilere göre “perde” kelimesinin,

- I. Hafta sonu izlemeye gittiğimiz tiyatronun üç perdesi de alkışlar içinde geçti.
 II. Nalan, arkadaşının söylediklerine kulak misafiri olunca gözlerindeki perde kalkıverdi.
 III. Bizim yaramaz afacan ikide bir perdeyi çekiştirip duruyordu.

cümlelerinde kazandığı anlamlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Mecaz	Gerçek	Terim
B)	Terim	Mecaz	Gerçek
C)	Terim	Gerçek	Mecaz
D)	Gerçek	Mecaz	Terim

10. I. Yıkanan gömlekleri ütülerden dolaba astı.
 II. Bu hafta karenin alanını hesaplamayı öğrendik.
 III. Tiyatro oyunumuz üç perdeden oluşuyor.
 IV. Semih, son dakikadaki smacı ile takımın galip gelmesini sağladı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde terim anlamlı bir kelime kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

1. Köylüler sabahın erken saatlerinde köyün meydanında toplanıp imece usulüyle buğday tarlalarının hasadını yapma-
 I II III
 nın planlarını yapıyorlardı. Tüm hazırlıklar tamamlandıktan sonra en yakın tarladan işe başladılar. Birinci tarlayı bitirip
 ikinci tarlaya geçildikten hemen sonra genç biri sıkıntıdan patladığını söyledi.
 IV

Buna şaşırان köylülerden biri nedenini sorunca da sıkılan genç şöyle cevap verdi: “İlk tarla bizimdi ve işi bitti, şimdi
 V
 diğer bütün tarlaların bitmesini nasıl bekleyeceğim.” Hep beraber güлüştükten sonra herkes canla başla çalışmaya
 VI
 devam etti.

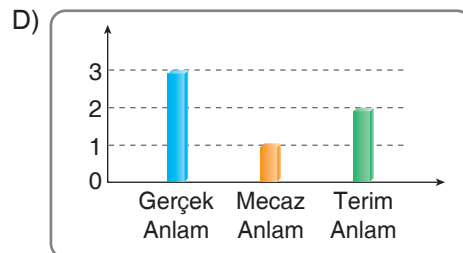
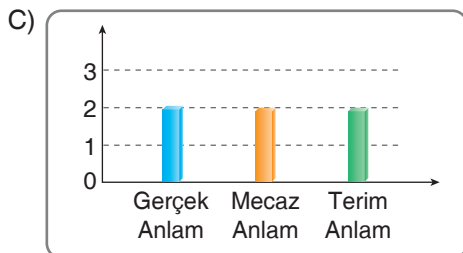
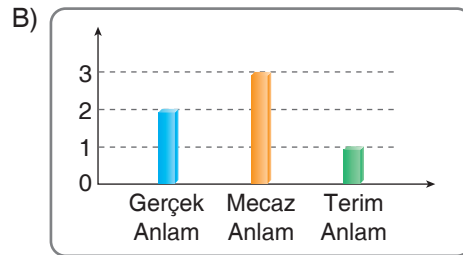
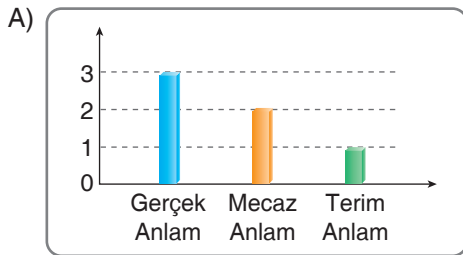
Yukarıdaki metinde numaralanmış altı çizili sözcüklerle ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I ve III numaralı sözcükler gerçek anlamlıdır.
 B) VI numaralı sözcük “seve seve, her şeyi göze alarak, olanca gücüyle” anlamına gelen mecaz anlamı bir sözcük grubudur.
 C) II numaralı sözcük “birçok kimsenin toplanıp el birliğiyle bir kişinin veya topluluğun işini görmesi ve böylece işlerin sıra ile bitirilmesi” anlamına gelmektedir.
 D) IV ve V numaralı sözcüklerin her ikisi de mecaz anlamlıdır..

işleyen zeka

2. Anneannen, annen ve sen... Neden üçünüz de dünyaya farklı pencerelerden bakıyorsunuz? Hiç düşündünüz mü? Cevabın muhtemelen “kuşak farkı” olacaktır. Peki ya kardeşinle aradaki fikir ayrılıklarının nedeninin de kuşak farkı olabileceği hiç aklınıza geldi mi? Bunu açıklamak için öncelikle kuşak, nesil veya jenerasyon kelimelerinin ne ifade ettiğini açıklayalım. Kuşak, diğer bir deyişle nesil veya jenerasyon kelimeleri biyolojik ve sosyolojik (toplumsal) açıdan tanımlanabiliyor. Biyolojik olarak ebeveynlerin doğum tarihi ile çocuklarının doğum tarihleri arasındaki süre “kuşak” olarak ifade ediliyor.

Bu metindeki altı çizili kelimelerin cümlede kazandığı gerçek, mecaz ve terim anlama göre sayıları aşağıdaki grafiklerin hangisinde doğru verilmiştir?

3.

Köprü

Dişli

Yüz

Yaş

Işık

Boğaz

Kübra Öğretmen, öğrencilerine gerçek, mecaz ve terim anlamı anlattıktan sonra onlardan yukarıdaki kutucuklarda yazılı kelimeleri değişik anlamlara gelecek şekilde kullanmalarını, gerçek anlamda kullanılan kelime kutucuğunu sarıya, mecaz anlamda kullanılanı kırmızıya, terim anlamda kullanılanı ise maviye boyamalarını istemiştir.

Jale Hanım, muayene olmak için gittiği hekimin tavsiyesi üzerine dişlerine köprü tedavisi uygulatacak.

Satranç turnuvasında karşıma dişli bir rakip çıktı.

Annem, yorganın eskiyen yüzünü yenisiyle değiştirdi.

Aramızdaki yaş farkı birbirimizi anlamamız önünde bir engel değildir.

Almak istediğimiz dairenin odaları yeteri kadar ışık almayınca vazgeçtik daireyi almaktan.

Çanakkale Boğazı, ülkemizin jeopolitik önemini artırmaktadır.

Buna göre,

- I. Kutucuklar içerisinde yazılı kelimelerden üçü sarıya boyanacaktır.
- II. İki kelimenin olduğu kutucuk maviye boyanacaktır.
- III. Köprü kelimesi mecaz, dişli kelimesi terim anlamda kullanılmıştır.
- IV. Yalnız bir kelimenin olduğu kutucuk kırmızıya boyanacaktır.

yukarıdaki kelimelerin cümlede kazandığı anlamlara göre yapılan numaralanmış yorumlardan hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

İşleyen Zeka

4. 1. Kış aylarında soğukta kalan canlıları da düşünmeliyiz.
2. Buraya ilk geldiğimizde soğuk karşılandık.
3. Bu soğuk havalarda kalın giyinmelisin.
4. Soğuktan evin muslukları dondu.

Hangisinde “soğuk” sözcüğü mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

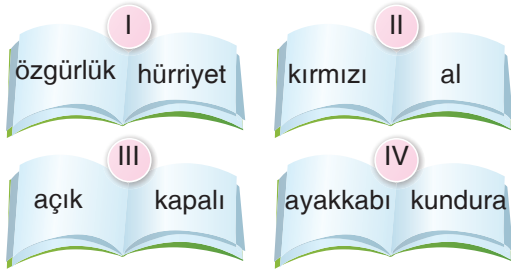
5.

Bilim, sanat, meslek dallarıyla ilgili kullanılan özel kavramlara “terim anlam” denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamı sözcük bulunmamaktadır?

- A) Bütün işlerimi zamanında hallettim.
B) Zamirler konusunu iyice anladım.
C) Ünlü futbolcu yine üç gol atmış.
D) Denemedeki tek yanlışım üslû sayılar sorusuydu.

1.

Numaralanmış kitapların hangisinde verilen kelimeler anlam ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Yüksek ısı derecesi, cisimlerin mekanik özelliklerine oldukça önemli bir etki yapar. Mesela çelikte sıcaklık arttıkça akma sınırı giderek düşer. 300 dereceden sonra bu sınır ortadan kalkar, çeliğin çekme direnci ısı derecesi arttıkça azalır.

Bu metindeki kelimelerle ilgili,

- I. "Artmak" kelimesinin zıt anlamlısı metinde verilmiştir.
II. "Isı derecesi" ifadesi terim anlamlıdır.
III. "Yüksek" kelimesi metinde gerçek anlamda kullanılmıştır.
IV. "Sıcaklık" kelimesi metinde mecaz anlamda kullanılmıştır.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV

3.

Kelime	Eş Anlamlısı
Öğretmen	★
▲	Doktor
Veteriner	■

Tabloda sembollerle belirtilen yere aşağıdaki kelimelerden hangileri getirilmelidir?

	★	▲	■
A)	Öğretici	Tüccar	Hemşire
B)	Tüccar	Hemşire	Öğretici
C)	Muallim	Hekim	Baytar
D)	Hoca	Doçent	Doktor

4.

İki kişinin dostluk kurmasının nedenleri sayısızdır. Oysa dünya yalnız sevgiyle, dostlukla güzelleşiyor. Ancak dostluk azalıyor çağımızda. Bir an dinleyin kendinizi, çevrenizdekilere bir bakın, bir deneyin dost bildiklerinizi. Göreceksiniz dost az, yok hatta, önemli olan şu, tek bir dostunuz varsa bilin değerini. Küçük çıkarlar, geçici amaçlar için bozuk para gibi harcama-yın dostlarınızı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu parçadaki altı çizili kelimelerden herhangi birinin eş anlam-lısı yoktur?

- A) Yeni okulumda, yeni arkadaşlarım olacağı için çok heyecanlıyım.
B) Ailemizin kıymetini bilmeli ve büyüklerimize saygı-da kusur etmemeliyiz.
C) Bu işi yapmaktaki gayesi ne acaba?
D) Bu işlerde aksilik yaşanmasının sebebi nedir?

5. Günümüz teknoloji çağında dijital ürünlerle dolu bir dünyada yaşıyoruz. Öyle ki iş yerlerimizde veya okullarda bilgisayar kullanıyor, akıllı telefonlarımız ile görüntülü, sesli veya yazılı iletişim kuruyor ve akşamları ayaklarımızı uzatıp televizyon izliyoruz. Yani gün boyunca bir ekrandan diğerine geziniyoruz. Örneğin televizyon izlerken reklam arasında sosyal medya hesaplarını kontrol etmeyen kaldı mı? Bence yok. Bir yandan telefon ile konuşurken önümüzdeki bilgisayar ekranından e-posta hesaplarını kontrol etmek ne kadar da tanıdık geliyor, değil mi?

Bu metinde numaralanmış kelimelerden,

- I. kelimenin zıt anlamlısı
II. kelimenin eş anlamlısı
III. kelimenin zıt anlamlısı
IV. kelimenin zıt anlamlısı

bulunarak yandaki bulmacaya yerleştirilecektir.

	A	B	C	D	E	F
I.						
II.						
III.						
IV.						

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde bulmacanın C sütunundaki harfler yukarıdan aşağıya sıralanmıştır?

- A) ŞKKR B) KRŞK C) ŞRKK D) ŞKPK

işleyen zeka

6. Gemimiz, dalgalarla sürüklenene sürüklenene birkaç gün sonra karaya çıktı.

Bu metinde altı çizili sözcüğün eş seslisi,

- I. Dünya'nın 4'te 1'i karalardan oluşmaktadır.
II. En büyük kara parçası Asya kıtasıdır.
III. Gemideki leventler kara göründü kara göründü, diye seslendi.
IV. Duvarı kara bir renge boyamışlar biz yokken.

cümlelerinin hangisinde kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

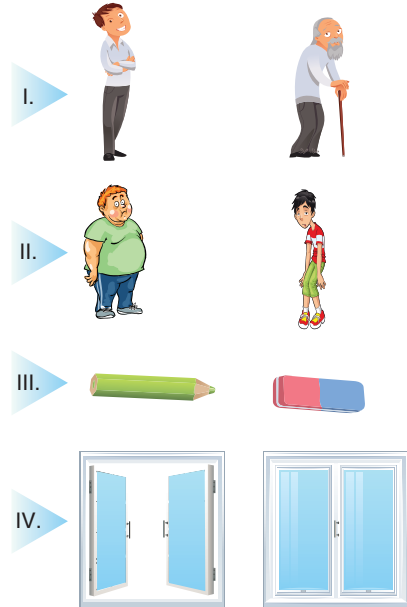
7.

- ★ çalışkan → ölü
■ pis → tembel
● cansız → kirli
▲ kuvvetli → güçlü

Yukarıda sembollerle eşleştirilen kelimelerden hangisi anlam ilişkisi yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) ★ B) ● C) ■ D) ▲

8.

Numaralanmış görselleri ifade eden kelimelerden hangileri arasında karşıt anlam ilişkisi bulunmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

1.

Kelime	Anlam
	Karar verememek
	Yalın, sade, süssüz
	Rengi koyu olmayan, koyu karşıtı
	Hükümsüz kalmak, değerini yitirmek

Tabloda bazı kelimelerin anlamları verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelimenin cümlede kazandığı anlamına yer verilmemiştir?

- A) Açık konuşmak gerekirse bu konuda size katılmıyorum.
- B) Konuya nasıl giriş yapacağımı bir türlü kestiremiyorum.
- C) İş yerinden izin alamayınca konser biletlerimiz yandı.
- D) O kadar düz bir anlatımı var ki dinlerken uykumuz geldi.

3. Aşağıda “salmak” kelimesinin anlamları ve kullanıldığı cümleler ile bunların tablo üzerindeki eşleştirilmesi verilmiştir.

A.	Yollamak, göndermek
B.	Uğratmak
C.	Sarkıtmak

- I. Markete ekmek almak üzere saldıgım Kerem, yarım saat oldu henüz gelmedi.
- II. Bahçeye diktiğimiz asma fidanı bahar gelince dal budak saldı.
- III. Annem, her zaman bana başını derde salma büyüklük sende kalsın derdi.
- IV. Su almak için kuyuya kovayı saldı.

Buna göre,

	A.	B.	C.
I.	X		
II.		X	
III.		X	
IV.			X

numaralanmış cümlelerden hangisinde “salmak” kelimesinin cümlede kazandığı anlam yanlış işareetlenmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Sözleri gayet açıktı, ne dediğini herkes anladı.

Bu cümlede altı çizili kelimenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kapıyı ardına kadar açık bıraktı.
- B) Benimle biraz daha açık konuşur musun?
- C) Açık havada dolaşmak iyi geldi.
- D) Annem açık renkli giysilerimi çamaşır makinesine atmış.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kapalı” kelimesi “kapanmış olan, açılmamış” anlamında kullanılmıştır?

- A) Meltem, bir süre gözlerini kapalı tuttu.
- B) O, kapalı bir çevrede yetişmiş.
- C) Kadir, üstü kapalı bir şekilde bize laf çarpıyor.
- D) Bu çocuk neden bu kadar kapalı.

5. Doktorada müzik algısının gelişimi üzerine çalışmalar yapan Dr. Gaye Soley'in hayatında müzik hep yer almış. İlkokuldan itibaren yarı zamanlı olarak konservatuvara devam etmiş ve piyano eğitimi almış. Cağaloğlu Anadolu Lisesinden mezun olduktan sonra girdiği Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümünde öğrenciyken de piyano eğitimini sürdürmüştü. Hayatından çıkarmadığı müzik, kendisinin araştırma alanını da şekillendirmiş. Üniversitedeyken değişim öğrencisi olarak bir yılığına gittiği ABD Washington Üniversitesinde bebeklerle çalışan bir araştırma laboratuvarında farklı araştırma deneyimleri edinmiş.

Bu metinde,

- I. Bir okulu bitirerek diploma almış (kimse)
- II. Bir şeye dikkati yönelterek o şeyin bilincine varma, idrak
- III. Bir kimsenin belli bir sürede veya hayat boyu edindiği bilgilerin tamamı, tecrübe
- IV. Söz geçirme, güçlü olma

anlamlarının hangisine karşılık gelen kelime verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Bir sözcük bulunduğu cümleye göre farklı anlamlar kazanabilir.

Buna göre "soğuk" sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde farklı bir anlam kazanmıştır?

- A) Bugün hava güne göre daha soğuktu.
- B) Soğuk tavırları yüzünden herkes odayı terk etti.
- C) Güneşli ancak soğuk bir gündü.
- D) Alnımda soğuk bir el hissediyorum.

7. • Anlamak, kavramak, sezmek
• Bir şeye erişmek
• Gözlerin görmediği durumlarda başka duyu organlarıyla algılamak

"Görmek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Bu ova çok sahne gördü.
- B) Bunun ne demek olduğunu sen de göreceksin.
- C) Sonunda cebi para görmüştü.
- D) Görme engelli adam parmaklarıyla görüyordu.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kazandığı anlam yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Bu topraklarda tüm sebze ve meyveler biter. (tohum filizlenerek topraktan çıkmak)
- B) Geçen hafta arkadaşım bize geldi. (oturmaya, ziyarete gitmek)
- C) Dün gecedten beri yağın kar nihayet durdu. (sona ermek, kesilmek)
- D) Yediğim biber ağzımı yaktı. (ısı etkisiyle zarar vermek)

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bilmek" kelimesi "sorumlu kabul etmek, muhatap kabul etmek" anlamında kullanılmıştır?**

- A) Ben bu işte arkadaşını değil seni bilirim.
- B) Babam araba sürmesini iyi bilir.
- C) Mal almasını bildi de parasını vermeyi mi bilmiyor.
- D) Yöneticiye Fransızca bildiğimi söyledim.

1. ★ Az veren candan, çok veren maldan...
■ Üzüm üzüme baka baka kararır.
▲ Eskisi olmayanın yenisi olmaz.
● Akıllı köprü arayınca kadar deli köprüyü geçer.
Sembollerle gösterilen atasözlerinin hangisinde karşıt anlamlı kelimeler bir arada kullanılmamıştır?

A) ★ B) ■ C) ▲ D) ●

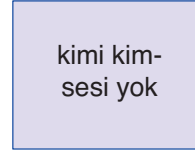
2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Uzun lafın kisası, özet olarak toplantı tarihini değiştirmiyoruz.
B) Benim yanıma sadece yardımına ihtiyacın olduğunda, işin düştüğünde gelme.
C) Kardeşim hiçbirimizin yüzünü kara çıkarmadı, çok mutluyuz.
D) O hep böbürlenir, büyüklük taslamaktan başka bir şey yapmaz.

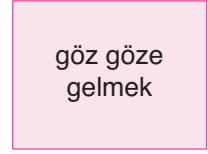
3. "Paça ıslanmadan balık tutulmaz." atasözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Ders alınmayan her hatanın tekrarı vardır.
B) Bir şeye emek ve vakit harcamadan sahip olamayız.
C) İnsanlar birbirlerine her konuda yardımcı olmalıdır.
D) Büyüklerinin sözünü dinlemeyenler zararlı çıkar.

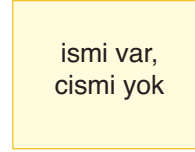
4.

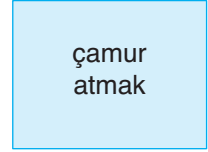
Mor

Pembe

Sarı

Mavi

Renkli kartların hangisinin üzerinde yazılı deyim mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Mor B) Pembe
C) Sarı D) Mavi

5.

I.	Bir ay içinde yedi kitap bitirdim.	x
II.	Sinan, yaptığı her işi eline yüzüne bulaştırdı.	✓
III.	Millî mücadelemizi herkese anlatmalıyız.	✓
IV.	Tarihteki başarılarımızı iyi yorumlamalıyız.	x

Bu tabloda numaralanmış cümlelerden içinde deyim bulunan cümlelerin karşısına "✓", bulunmayanların karşısına "x" işareti konmuştur.

Buna göre numaralanmış cümlelerin hangisinin işaretlemesinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

6.

(I) Bayramda ziyaret ettiğimiz anneannemin bahçesindeki karpuzları görünce ağızım açık kaldı. (II) Her biri tanesi on dört on beş kilo gelen karpuzları görünce eteklerim zil çaldı. (III) Yemekten sonra anneannem kıpkırmızı karpuzla dolu tabaklarla bahçeye geldi. (IV) Ağızımın suyu akıyordu, daha önce hiç bu denli güzel karpuzlar görmemişim.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

7. Eskiden, esnaf ve sanatkarların sosyal hayatı düzene sokmak ve kusurlu malın, malzemedan çalmanın önüne geçmek için ilginç bir uygulamaları varmış. Eğer bir kişi kalitesiz bir mal satarsa o kişinin ayakka-bısını iş yerinin çatısına atıyorlarmış. Böylece o esnafın kusurlu ürün ürettiği ortaya çıkınca o esnaftan alışveriş yapanların sayısı oldukça azalıyormuş.

Bu metinde söz edilen deyim aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Pot kırmak
B) Gözden düşmek
C) Pabucu dama atılmak
D) Suratı sirke satmak

8. (I) Gökyüzü, her çağda insanoğlu için merak konusu olmuştur. (II) Uzak diyarlarda başka canlıları aramak, yıldızların bilinmeyen sırlarını keşfetmek uzay araçlarının icadını sağlamıştır. (III) Bu alanda yapılan çalışmalar sonucu ilk insan, 12 Nisan 1961'de uzaya gönderilmiştir. (IV) Böylelikle insanoğlundaki araştırma duygusunun sınırları zorladığı bir kez daha gün yüzüne çıkmıştır.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde deyim kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

İşleyen zeka

9. Aşağıda bazı deyimlerin anlamları verilmiştir.

- I. İnanırcı olmayan, oyalayıcı sözlerle kandırmaya çalışmak
II. Derinlemesine incelemeden okumak
III. Gereğinde, bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak
IV. Önem vermemek, önemsiz görmek
V. Bir şeyi duymazlıktan gelmek

Buna göre numaralanmış deyimler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I.	II.	III.	IV.	V.
A)	Yabana atmak	göz gezdirmek	kulak tıkamak	açık kapı bırakmak	masal okumak
B)	Masal okumak	göz gezdirmek	yabana atmak	kulak tıkamak	açık kapı bırakmak
C)	Masal okumak	göz gezdirmek	açık kapı bırakmak	yabana atmak	kulak tıkamak
D)	Açık kapı bırakmak	göz gezdirmek	kulak tıkamak	masal okumak	yabana atmak

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime grupları deyim olarak kullanılmamıştır?

- A) Söyleye söyleye dilimde tüy bitti.
B) Teyzemi, kendime örnek alıyorum.
C) Öğretmenime, aklıma takılanları soracağım.
D) Ders bitiminde arkadaşlarımla top oynayacağız.

2. Atasözleri, insanımızın deneyimlerini öğüt vererek anlatan kalıplaşmış sözlerdir. Atasözleri, cümle niteliği taşır. Anlam olarak genellikle mecazdır. Bazı atasözleri ise sadece gerçek anlamlıdır.

Bu açıklamaya göre,

- I. Altın eli bıçak kesmez.
II. Bin bilsen de bir bilene danış.
III. Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
IV. Bugünün işini yarına bırakma.

atasözlerinden hangileri sadece gerçek anlamlıdır?

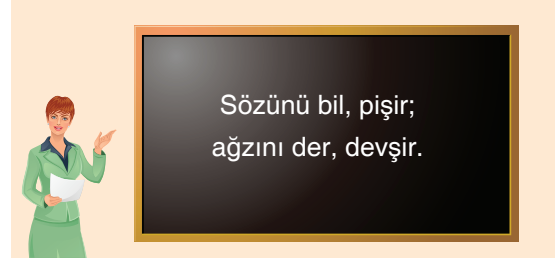
- A) I ve II
B) II ve IV
C) I ve III
D) III ve IV

3. Öğretmen: "Sütle giren huy, canla çıkar." dedi.

Bu atasözünün anlamı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Kişinin küçükten edindiği huy, ölünceye değin sürer.
B) Kişi, kiminle arkadaşlık ederse ondan etkilenir.
C) Hazırlıklı yapılan işler olumlu sonuçlar verir.
D) Bir işin ustası, işi nasıl yapacağını bilir.

4.

Aşağıdakilerden hangisi tahtaya yazılan atasözle yakın anlamlıdır?

- A) Boğaz dokuz boğumdur.
B) Bol bol yiyen bel bel bakar.
C) Deliye her gün bayram.
D) Su içene yılan bile dokunmaz.

5.

- I. Her çok azdan olur.
II. Çok konuşan çok yanılır.
III. Üzüm üzüme baka baka kararır.
IV. Kişi arkadaşından bellidir.

Numaralanmış atasözlerinden hangileri yakın anlamlıdır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV

6.

- Yaşanılmış, erişilmiş bir durum veya makam yitildiğinde insanın gözü o makam ve durumda kalır.
- Çenesi düşükler, umulmadık anlarda densizce konuşabilirler.
- Bir işe başlarken iyi niyetle hareket edilirse sonuç iyi olur.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin açıklaması verilmemiştir?

- A) Horoz ölür, gözü çöplükte kalır.
B) Niyet hayır, akıbet hayır.
C) Çürük tahta çivi tutmaz.
D) Boşboğazı ateşe atmışlar, odun yaş diye bağırmış.

7. Bir konu üzerine en çok bilinmesi gereken şeyi birkaç kelimeyle ve çarpıcı bir biçimde anlatan, kimin söylediği genellikle bilinen özlü söze **özdeyiş** denir. Uzun gözlem ve deneyimler sonucu oluşmuş, bilgi ve öğüt veren kalıplaşmış sözlerle **atasözü** denir.

Buna göre,

Çocuklarınıza dilini tutmasını öğretin. Konuşmasını nasıl olsa öğrenecektir. FRANKLİN

Felaket, dost sayısını sifıra indirir. W. SHAKESPEARE

Hayat yaşla değil, yaşamakla anlaşılır. ANDRE-GIDE

Her şeyin başlangıcı küçüktür. CİCERO

özdeyişlerinin iletmek istediği mesaja en yakın atasözleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A)

Çürük tahta çivi tutmaz.
Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
Altın yere düşmekle pul olmaz.
Bugünün işini yarına bırakma

B)

Akıl yaşta değil baştadır.
Dost kötü günde belli olur.
İki dinle bir söyle.
Ağaç yaşken eğilir.

C)

Çivi çiviye söker.
Dostun attığı taş baş yarmaz.
El elden üstündür.
Görünen köy kılavuz istemez.

D)

Irmak kenarına çeşme yapılmaz.
İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de o olur.
Lodosun gözü yaşlı olur.
Rüzgâr eken fırtına biçer.

işleyen zeka

8. Türkçe Öğretmeni Yusuf Bey, öğrencilerine deyimler konusunu anlatmış ve tahtaya yansıttığı deyimler tablosunda deyimleri ikiyeşerli eşleştirip yakın anlamalı deyimleri takip ederek öğrencilerden çıkışa ulaşmalarını istemiştir.

Kılı kırk yarmak	Küplere binmek	Aynı ağzı kullanmak	Yüreği sızlamak	Ateş püskürmek	I. Çıkış
Aynı kaptan su içmek	İnce eleyip sık dokumak	Açığa almak	Afyon'u patlamak	Etekleri zil çalmak	II. Çıkış
Adı çıkmak	Başı dara düşmek	Etekleri tutuşmak	Eli ayağına dolaşmak	Ağzı kulaklarına varmak	III. Çıkış
Aynı yolun yolcusu olmak	Aynı kapıya çıkmak	Başı daralmak	Çam devirmek	Pot kırmak	IV. Çıkış

Buna göre tabloda doğru bir şekilde ilerlendiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

A) I. çıkış

B) II. çıkış

C) III. çıkış

D) IV. çıkış

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanıldığı cümlelerin anlamıyla uyuşmamaktadır?

- A) Takdir aldığını duyunca küplere bindi.
- B) Kopya çekerken yakalanınca arkadaşına çamur attı.
- C) Mahalledeki tüm evlere hızlıca bakıp göz gezdirdi.
- D) Tatile gideceği için çok sevinçliydi, etekleri zil çalıyordu.

2. “Hiç kimse başarı merdivenine elleri cebinde tırmanmamıştır.”

Moarbecd

Bu özdeyiş ile aynı mesajı veren atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnız taş duvar olmaz.
- B) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
- C) Yazın başı pişenin kışın aşı pişer.
- D) Ayağını yorganına göre uzat.

3. I. Ateş düştüğü yeri yakar.
II. Kesilen baş yerine konmaz.
III. Balık baştan kokar.
IV. Son pişmanlık fayda etmez.

Numaralanmış atasözlerinden hangisi gerçek anlamlıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “farkında olmayarak birine dokunacak sözler söylemek” anlamındadır?

- A) Boyunun ölçüsünü almak
- B) Ağzının payını vermek
- C) Baltayı taşla vurmak
- D) Haddini bildirmek

5. I. Keskin sirke küpüne zarar.
II. Komşu, komşunun külüne muhtaçtır.
III. Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
IV. Üzüm üzüme baka baka kararır.

Numaralanmış atasözlerinden hangileri yakın anlamlıdır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV

6. “Hamama giren terler.” atasözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Gençliğinde çok çalışıp varlık edinen kimse, hastalığında ve yaşlılığında sıkıntı çekmez.
- B) Bir insan ne kadar çok çalışırsa o kadar çok kazanır.
- C) Bir kimsenin yaptıklarıyla söyledikleri tutarlı olmalıdır.
- D) Bir işe giren kimse o işin güçlüklerini veya masraflarını göze almalıdır.

7. I. Sözüm meclisten dışarı, bazı öğrenciler çalışmadan başarılı olmak istiyor.
II. Sinirden gözü dönen adam etrafındaki insanlara ağzına geleni söylüyordu.
III. Kutlamalara katılanlar arasında ünlü sanatçılar ve futbolcular da vardı.
IV. Ayşe ve Sibel’in konuştuklarına kulak kabarttım ama hiçbir şey duymadım.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla deyim kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Aşağıdaki tabloda I. bölümdeki kelimelerle II. bölümdeki kelimeler eşleştirilerek deyimler elde edilecektir.

I. Bölüm	II. Bölüm
1. Burnu	a. düşmek
2. Göz	b. aşmak
3. Çenesi	c. büyümek
4. Çizmeyi	d. boyamak

Buna göre aşağıdakilerden hangisi elde edilen deyimlerden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Çok konuşmak
 B) Kibirlenmek, büyüklenmek
 C) İyi olmayan bir şeyi iyi gibi göstererek aldatmak
 D) Değerini yitirmek, rağbet görmemek

ışleyen zeka

9. Kültürümüzde komşuluk ilişkileri oldukça samimidir. Komşular aileden biri olarak görülür ve iyi günler de kötü günler de paylaşılır. İyi günlerimizde ya da acılı günlerimizde komşularımız destek olur. Evde bir yemek piştiğinde komşulara da birer tabak dağıtılır ve komşularla paylaşılır. Komşuluğa verdiğimiz önemi göstermek için tüm bunlar çok güzel örneklerdir.

İyi komşuları olan kişiler kendilerini güvende, mutlu, huzurlu hissederler çünkü kötü bir durumda çalacak bir kapıları vardır. Kötü komşuları olan kişiler ise kendi evleri içinde bile mutluluktan uzak olabilirler. Bu nedenle komşuları iyi seçmek, iyi bir ev seçmekten daha önemlidir. İyi bir komşu olmak için de çaba gösterilmelidir.

Bu metnin ana düşüncesi,

- I. Kötü komşu insanı mal sahibi eder.
 II. Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.
 III. Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
 IV. Ev alma komşu al.

atasözlerinden hangilerinin vermek istediği mesajla özdeşir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV